

Russo, Studii I, σ. 87-100

Κιχάλας

Ματθαῖος

Ὁ Δημοσθένης Ρούσος, ἐνδ' ἀνωτ. τ. Α' σ. 87-100, ἀσχολεῖται μέ τὸ ζήτημα τῆς Χρονογραφίας τοῦ Ματθαίου Κιχάλα: Ἡ πρώτη ἐκδοσις:

« Νέα Σύνοψις διαφόρων ἱστοριῶν, ἀρχομένη ἀπὸ κτίσεως κόσμου καὶ λήγουσα ἕως τῇ νῦν ἐχρονία, περιέχει δ' ἔτι καὶ τὴν ἀλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μεταφρασμένην ἀπὸ τῆς Τουρκογραφίαις καὶ περὶ τῶν βασιλέων καὶ σαταρχῶν [...] καὶ περὶ τῆς Βενετίας οὗτε ἐκτίσθη καὶ πόσοι δούκῆδες τὴν ὥρισαν καὶ περὶ τῶν ὀφφικίων τοῦ βασιλικοῦ παλατίου, συγγραφέντα ἀπὸ πολλῶν ἱστορικῶν βιβλίων καὶ μεταφρασθέντα εἰς αὐτὴν γλῶσσαν παρὰ [...] Ματθαίου Κιχάλα τοῦ Κυπρίου. Ἐνετίησιν ἔτε 1637 ».

Τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου ἀποτελεῖται, κατὰ βάσιν, ἀπὸ τὰς χρονο-

γραφίας τοῦ Ζυγομαλά (ἱστορία πολιτικὴ Κων/πόλεως) καὶ τοῦ Μαλαζοῦ (πατριαρχικὴ ἱστορία Κων/πόλεως), τὰς ἐκδοθεύσας τὸ 1584 εἰς τὴν Τυρκοκρατία τοῦ Μαρτίνου Κρουσίου καὶ στηριζομένας, ὡς γνωστὸν, εἰς τὴν εὐρυτάτης κυκλοφορίας Δαμῶδη Χρονογραφίαν τοῦ 16^{ου} αἰῶνος, ἐξ ἧς ἐσήρασε καὶ ὁ Χρονογράφος τοῦ Δωροθέου Μονεμβασίας (α' ἐκδ. 1631). Οὕτως ἐξηγῆται τὸ γεγονός ὅτι ἑκατοντάδες σελίδες τοῦ Δωροθέου Μονεμβασίας καὶ τοῦ Ματθαίου Κιγάλα εἶναι σχεδὸν ὅμοιαι.

Ὁ Ροῦσος ὁμῶς ἀποδεικνύει ὅτι ἡ «Νέα Σύνοψις» τοῦ Ματθαίου Κιγάλα, ἡ ὁποία εἰς τὴν πρώτην ἐκδόσιν της φέρει ἔτος ἐκδόσεως 1637, ἐκυκλοφόρησε πράγματι τὸ 1650. — Ὁ Κιγάλας ἠτοίμασε πρὸς ἐκδόσιν τὸ ἔργον τοῦ τὴν 12 Μαΐου 1637, ὡς ἀναγράφεται εἰς τὸν τίτλον· ἡ ἀφιέρωσις τοῦ βιβλίου χρησιμεύει ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου 1637. Ἐν τούτοις ἡ ἐξιστόρησις τῶν ἱστορ. γεγονότων συνεχίζεται «ἕως τῶν παρούσαν ἐσχατονίαν 1650 ἀπὸ Χριστοῦ» (σ. 189).